

Economie in de Zuid Westelijke Delta

Inhoud

- Toelichting op de economische staat van Zeeland
- Structuurversterkingsprogramma 'Zeeland in stroomversnelling'
- Z4 steden
- Focus op de gemeente Terneuzen

Huidige stand

- Ruim 380.000 inwoners, 172.000 arbeidsplaatsen, werkloosheidspercentage 5,5%
- Bijdrage bruto product € 31.000 per inwoner
- Bruto regionaal product € 11.834 mln
- 3.600 ha bedrijventerrein
- 15 overheden, 13 gemeenten
- Groei banen blijft achter bij landelijke trend
- Mismatch, wel aanbod werk, maar geen aanbod arbeid

Ontwikkelingen

- Massa ontslagen, door omvallen grote traditionele bedrijven
- Dreigende splitsing energiebedrijf met massaontslag
- Motie Tweede Kamer dwong kabinet onderzoek te doen naar de structuur van Zeeland.
- Uitkomst is inmiddels leidend voor economisch beleid.

Zeeland in stroomversnelling

ZEELAND IN STROOMVERSNELLING

2 juni 2016

Actieprogramma voor duurzame economische groei,
regionale inbedding en bestuurlijke daadkracht

**Advies van de Commissie Structuurversterking
en werkgelegenheid Zeeland**

Sterktes

- Goede haveninfrastructuur, met grote chemieclusters, logistiek en offshore bedrijven.
- Strategische ligging aan water
- Goede onderwijsinfrastructuur, maar lage score op de indicatoren publieke R&D-uitgaven.
- Congestievrij verkeer over weg en water
- Diversiteit van de economie.

Zwaktes

- Gebrek aan slagkracht
- Eilanddenken
- Mismatch opleidingen / arbeidsmarkt
- Weinig middelgrote ondernemingen
- Lange investeringen R&D

Bedreigingen

- Demografische ontwikkelingen
- Gebrek aan massa
- Revitaliseringsopgaven
- Kolomdenken
- Beperkte implementatiekracht

Kansen

- Benutten en combineren
- Regionale samenwerking
- Experimenten
- Benutten deeltijd
- Forse investeringen beter benutten.

Actieprogramma

- Inzet op Smart Delta Resources/Biobased Economy/Circulaire economie
- Experimenteergebied energietransitie en Deltatechnologie
- College for engineering and innovation
- Havensamenwerking
- Gezonde regio en toerisme

Hier is een 6e programma aan toegevoegd:

- Leefbaarheid

Organisatie actieprogramma

Zeeland coordinator,

2 jaars termijn

Concreet programma, focus op smart delta, duurzaamheid, onderwijs en innovatie

Per actie, trekker en een taskforce

de leefbaarheidsagenda Z4

Z4

Samenwerking tussen de 'grote steden' – Goes, Middelburg, Vlissingen en Terneuzen

Op sociaal economisch vlak samenwerken

Lichte vorm van samenwerking, op thema's/onderwerpen

Belangrijk aanspeekpunt in het actieprogramma voor wat betreft 'leefbaarheid'

Proeftuin Zeeland 'Maak Verschil'

Kenmerken

Middelburg: bestuurlijke hoofdstad, dienstverlening grootste werkgever

Vlissingen: havenstad, met offshore industrie en scheepsbouw

Goes: kantoren, commerciële dienstverlening en industrie

Terneuzen: havenstad, petrochemische clusters, logistiek en services

Al deze steden hebben een regionale taak ten aanzien van werkgelegenheid en voorzieningen en kunnen gezien worden als de dragende steden. Qua omvang gelijk, qua problematiek vergelijkbaar en qua economie een mooie mix en aanvullend.

Focus op Terneuzen

- 54.547 inwoners, 25.418 huishoudens
- 29.000 arbeidsplaatsen
- Strategische ligging, met Vlaams achterland.
- Haven is belangrijkste drager met daarin petrochemische clusters
- Behoud van bestaande werkgelegenheid en groei
- Agglomeratievoordelen benutten

Kanaalsprong

- Aanleg Westerscheldetunnel, Sluiskiltunnel, Verbreding N61
- Aanbesteding aanleg NST in voorbereiding, Verbreding N62 start, aanleg Seine Nord kanaal start, verbreding R4 Gent start, grensoverschrijdende spoorverbinding KGT.
- Fusiebesprekingen haven bedrijven Gent / Terneuzen, top 10 haven Europa
- Dynamiek vasthouden
- Met bouw van de Nieuwe Sluis al icoon is gemeente gestart met een gebiedsontwikkelingsproces dat er toe moet leiden dat er een Terneuzens actieprogramma komt te liggen
- Tot stand te komen via een aantal stakeholderevenementen

Kanaalsprong is een spreekwoordelijke sprong in de economische ontwikkeling van Terneuzen, in de externe (grensoverschrijdende) contacten en in de leefbaarheid

LEGENDE

- Provincie West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Zeeland
- Bebouwing
- Industriezone
- Groenzone
- Water
- Provinciegrens
- Landsingens
- Autosnelweg
- Hoofdweg
- Secundaire weg
- Verbindingsweg
- Grote lokale weg
- Spoorweg

0 4 km 8 km
Schaal: 1/400 000

Vragen

- Welke samenwerkingsvormen kennen jullie vanuit de praktijk?
- Hoe triple helix samenwerking opgezet?
- Hoe tot nieuwe coalities gekomen?
- Welke ervaringen met gebiedsontwikkelingen zijn er bij jullie en wat waren daarin de succesfactoren/valkuilen ?
- Tips hoe we dit proces verder kunnen opzetten/vormgeven?